

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินแหล่งใหญ่ที่สุดของประเทศจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปี 2539-2540 ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไทยเดิมที่มีอยู่ 15 ธนาคาร ถูกรัฐบาลเข้าแทรกแซงในการดำเนินกิจการ ทำให้บางธนาคารกลายเป็นธนาคารของรัฐบาล ในปัจจุบัน (พ.ศ.2542) คงเหลือธนาคารพาณิชย์ไทยที่ประกอบกิจการธนาคารอยู่ 13 ธนาคาร ซึ่งยังคงทำหน้าที่หลักในการเป็นแหล่งระดมเงินออมของประชาชน ไปใช้กับการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งผลการดำเนินงานของธนาคารในช่วง 12 ปีที่ผ่านมา บางปีประสบผลสำเร็จสามารถทำกำไรได้มาก บางปีประสบปัญหาภาวะการขาดทุน อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องรักษาสภาพคล่อง การดำรงเงินกองทุนให้เพียงพอ และสามารถทำกำไรได้ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์นั้นมีความมั่นคงตลอดไป เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนผู้ฝากเงินกับธนาคารด้วย

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย ความเจริญเติบโตของธนาคารพาณิชย์ไทยและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ในช่วงปี 2530-2541 โดยอาศัยข้อมูลจากงบการเงิน งบกำไรขาดทุน โดยการคำนวณค่าจากอัตราส่วนต่างๆ และเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ สรุปได้ดังนี้

ในด้านความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์นั้น เมื่อพิจารณาในด้านเงินกองทุน พบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยที่ยังคงประกอบกิจการอยู่สามารถที่จะดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้อย่างแน่นอน เนื่องจากส่วนใหญ่ ขณะนี้สามารถกันสำรองได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ในส่วนของ ตัวเลข NPL จากการศึกษาพบว่าขณะนี้ (30 มิถุนายน 2542 ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย) ตัวเลขของ NPL ค่อนข้างจะคงที่ และหยุดนิ่ง แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ไทย สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้บ้างแล้ว อีกทั้งนโยบายของรัฐบาลเริ่มได้ผล ในเรื่องของสภาพคล่องการถอนเงินฝาก ในด้านอัตราส่วนเงินสดต่อเงินฝาก ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงมากนัก เมื่อภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น ธนาคารพาณิชย์ไทยจะสามารถปรับกลยุทธ์ในการดำเนินการให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่อย่างแน่นอนในเรื่องความสามารถในการระดมทุน ทุกธนาคารที่เป็นของเอกชนสามารถระดมทุนได้เองแล้ว ส่วนธนาคารพาณิชย์ที่รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือแล้ว เริ่มที่จะดำเนินการและหาผู้ร่วมลงทุนได้บ้างแล้ว จากการศึกษาพบว่าในด้านความมั่นคง ธนาคารพาณิชย์

ขนาดใหญ่ จะมีความมั่นคงกว่าธนาคารขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งนี้สัดส่วนหรือส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างที่จะเกินค่าเฉลี่ยของระบบธนาคาร

ในด้านความเจริญเติบโต จากการศึกษารายการด้านสินทรัพย์ เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ เงินกองทุน และกำไร พบว่าทุกรายการมีแนวโน้มเป็นไปทางเดียวกัน มีการขยายตัวที่ดี เมื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับ GDP และ investment index พบว่า มีลักษณะเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือมีแนวโน้มลดลง ดังนั้น จากการศึกษาตัวเลขของสินทรัพย์ เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ เงินกองทุน และกำไร ซึ่งธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ จะมีสัดส่วนที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตั้งแต่ 2530 เป็นต้นมา แสดงให้เห็นว่า ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ มีความเจริญเติบโตมากกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ในปี 2539-2541 เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ก่อให้เกิดความเสียหายที่ยิ่งใหญ่ สถาบันการเงินหลายแห่งต้องปิดกิจการ ประชาชนไม่มีรายได้ เกิดภาวะการว่างงาน แต่หลังจากที่เศรษฐกิจปรับตัวแล้ว ธนาคารต่างๆ จะสามารถดำเนินกิจการ และเจริญเติบโตต่อไปได้ ทั้งนี้เนื่องจาก การที่รัฐบาลได้ตระหนักถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2540 และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้บ้างแล้ว

ในด้านผลการดำเนินงาน เนื่องจากข้อมูลที่น่ามาศึกษาย้อนหลัง 12 ปี จะพบว่า ผลการดำเนินงานโดยรวมที่ผ่านมา ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง สามารถที่จะดำเนินธุรกิจไปได้ ดังจะเห็นได้จากการเติบโตของสินทรัพย์ การหมุนเวียนของงบกระแสเงินสด กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ กำไรสุทธิต่อหุ้น และความสามารถของพนักงาน จากอัตราส่วนเหล่านี้ นำมาวิเคราะห์เทียบกับ GDP และ investment index พบว่ามีความสัมพันธ์กันโดยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ จะมีอัตราส่วนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของทุกธนาคารรวมกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน ได้เป็นอย่างดี

5.2 ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

5.2.1 การใช้ข้อมูลจากงบการเงิน และงบกำไรขาดทุนของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อทำการศึกษาข้อมูลต่างๆ ในเชิงวิชาการ ผู้ใช้ต้องมีความรอบคอบและระมัดระวังก่อนนำมาใช้ เนื่องจากบางรายการไม่แสดงรายละเอียดมากนัก เป็นตัวเลขรวม ซึ่งการที่จะนำตัวเลขไปใช้ ควรจะตรวจสอบรายละเอียดจากหมายเหตุงบการเงิน และความคิดเห็นของผู้ตรวจสอบบัญชีด้วยเสมอ เพราะจะช่วยให้ลดความเสี่ยงในการคงบผิดพลาดได้ อีกทั้ง งบการเงิน เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต ดังนั้น การคงบการเงินก็เพื่อที่จะคาดคะเนในอนาคตต่อไป และในขณะเดียวกันปัจจัยภายนอกต่างๆ ทั้งการเมือง ภาวะเศรษฐกิจ และภาคอุตสาหกรรม นับเป็นข้อมูลที่ควรให้ความสำคัญควบคู่การวิเคราะห์ตัวเลขในงบการเงินด้วย นอกจากนี้ ถึงแม้ว่างบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์ เป็น

สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อสาธารณชนก็ตาม การรวบรวมจำนวนมาก ๆ และแต่ละธนาคาร เป็นจำนวนหลาย ๆ ปี ไม่ใช่สิ่งที่จะทำได้ง่าย ๆ เนื่องจากจะต้องรวบรวมและขอคัดลอกจากธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งต้องอาศัยเวลาในการจัดเก็บมากพอสมควร

5.2.2 ในด้านการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ เฉพาะส่วนของเงินให้กู้ ควรจะพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพของเงินให้กู้ เพราะมีผลต่อการตั้งสำรองหนี้ของธนาคาร ตามมาตรฐานขั้นต่ำข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย และเพื่อลดปัญหาของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อีกทั้งเรื่องของการปรับปรุงโครงสร้างของสินเชื่อด้วย ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จำเป็นต้องมีการพิจารณาการปล่อยเงินกู้อย่างระมัดระวังมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านั้นในปัจจุบันและอนาคต

5.2.3 ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเงินฝากกับเงินให้กู้ สภาพเศรษฐกิจที่มีการชะลอตัว ทำให้ธนาคารพาณิชย์รับภาระดอกเบี้ยจ่ายจากเงินฝากจำนวนมาก แต่รายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ลดต่ำลง จึงมีผลต่อการขยายกิจการ ธนาคารพาณิชย์ จึงเป็นต้องระดมทุน โดยการกู้ยืมเงินมาลงทุนหรือลดการให้กู้ลง ซึ่งแน่นอนว่าจะกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จำเป็นต้องพิจารณาในเรื่องของส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยทั้งด้านเงินฝาก และเงินให้สินเชื่อ เพื่อก่อให้เกิดความเหมาะสมทั้งต้นทุนของเงินกู้ และรายได้จากการให้กู้